

STUDIER I DANSK POLITIK

LARS BILLE

BLÅ ELLER RØD ELLER ... ?

DANSK PARTIPOLITIK 2005-2011 I PERSPEKTIV

JURIST- OG ØKONOMFORBUNDETS FORLAG

Blå eller rød eller ...?

Dansk partipolitik 2005-2011 i perspektiv

Studier i dansk politik
ISSN 2245-280X

Redaktion

Professor Kasper Møller Hansen
Institut for Statskundskab, Københavns Universitet

Lektor Rune Stubager
Institut for Statskundskab, Aarhus Universitet

Publikationer i denne serie er fagfællebedømt

1. Rune Stubager, Kasper Møller Hansen & Jørgen Goul Andersen: *Krisevalg. Økonomien og folketingsvalget 2011 (2013)*
2. Lars Bille: *Blå eller rød eller ...? Dansk partipolitik 2005-2011 i perspektiv (2014)*

Lars Bille

Blå eller rød eller ...?

Dansk partipolitik 2005-2011 i perspektiv

Jurist- og Økonomforbundets Forlag
2014

Denne å[] er omfattet af lov om ophavsret.

Uanset evt. aftale med Copy-Dan er det ikke tilladt at kopiere eller indscanne siden til undervisningsbrug eller erhvervmæssig brug.

Bogen er udgivet af Djøf Forlag (www.djoef-forlag.dk)

Lars Bille

Blå eller rød eller ...? Dansk partipolitik 2005-2011 i perspektiv

1. udgave, 1. oplag

© 2014 by Jurist- og Økonomforbundets Forlag

Alle rettigheder forbeholdes.

Mekanisk, elektronisk, fotografisk eller anden gengivelse af eller kopiering fra denne bog eller dele heraf er ifølge gældende dansk lov om ophavsret ikke tilladt uden forlagets skriftlige samtykke eller aftale med Copy-Dan.

Omslag: Bo Helsted

Foto: Keld Navntoft/Scanpix

Tryk: AKAPRINT, Tilst

Printed in Denmark 2014

ISBN 978-87-574-2949-7

Jurist- og Økonomforbundets Forlag

Gothersgade 137

1123 København K

Telefon: 39 13 55 00

Telefax: 39 13 55 55

e-mail: forlag@djoeef.dk

www.djoeef-forlag.dk

Denne å[* er omfattet af lov om ophavsret.

Uanset evt. aftale med Copy-Dan er det ikke tilladt at kopiere eller indscanne siden til undervisningsbrug eller erhvervmæssig brug.

Bogen er udgivet af Djøf Forlag (www.djoeef-forlag.dk)

Indholdsfortegnelse

Forord	9
Partisystemets udvikling frem til 2005	11
1920-1970'ern	12
1970'ern	17
1980'ern	23
1990'ern	29
0'ern	51
1. halvår 2005	57
2. halvår 2005	73
1. halvår 2006	89
2. halvår 2006	105
1. halvår 2007	119
2. halvår 2007	133
1. halvår 2008	147
1. halvår 2009	181
2. halvår 2009	197
1. halvår 2010	211
2. halvår 2010	223
1. halvår 2011	233

2. halvår 2011	247
Afslutning	261
Appendik	269
Folketingsvalg 1998-2011	269
Europaparlamentsvalg 1984-2009	270
Kommunal- og amts/regionsrådsvalg 1997-2009	271
Regeringer 2005-2011	272
Litteratur	275
Emneregister	277
Personregister	283

Studier i dansk politik

Dette er den anden bog i serien »Studier i dansk politik« på DJØF Forlag. Serien behandler temaer om dansk politik i bred forstand, og denne bog er på alle måder placeret centralt i serien. Lars Billes halvårslige kronikker er en institution i forståelsen af dansk politik. I 25 år har han skrevet kronikkerne, som halvårligt sætter de politiske begivenheder i perspektiv. Kronikkerne har også dannet baggrund for Lars Billes bidrag i den årlige, meget læste og citerede udgivelse om dansk politik i det anerkendte videnskabelige tidsskrift *European Journal of Political Research*. I denne bog går Lars Bille desuden skridtet videre og sætter kronikkerne i et partihistorisk perspektiv. Bogen er fagfællebedømt.

Kasper Møller Hansen og Rune Stubager, serieredaktører

Forord

Med udgivelsen af denne bog dækker min krønike om dansk partipolitik nu et kvart århundrede. »Dansk partipolitik 1987-1998« beskrev de første knap ti år, »Fra valgkamp til valgkamp« behandlede perioden fra 1998 til 2001, »Det nye flertal« perioden fra 2001 til 2005« og »Blå eller rød eller ...?« fører os frem til årsskiftet 2011/12. Alle bøgerne er udgivet på Jurist- og Økonomforbundets Forlag.

Jeg har siden 1987 hvert halve år skrevet en oversigt over den partipolitiske udvikling i de forløbne seks måneder. Disse oversigter har under overskriften Politik Kronik været publiceret i tidsskriftet Økonomi og Politik. Hensigten med nu at udgive disse kronikker i en samlet form er at imødekomme behovet for en oversigtlig fremstilling af den partipolitiske udvikling. For at understøtte dette har jeg anset det for rigtigst at indlede bogen med en skildring af det danske partisystems udvikling fra 1920 og frem til 2005. Dermed er der givet mulighed for at vurdere de seneste be-
givenheder i et langt historisk perspektiv.

Bogen kan derfor forhåbentlig bidrage til at give vælgerne en mere sammenhængende fremstilling af udviklingen, end den de kan få gennem massemediernes dagsaktuelle og fragmenterede nyhedsstrøm. Alt »nyt« er ikke nødvendigvis nyt og alt »nyt« er ikke lige betydningsfuldt. Det kan man først vurdere, når det »nye« sættes ind i en historisk sammenhæng. Det forsøger jeg at gøre i afslutningskapitlet.

Jeg tror, vi er mange, der undertiden kommer i den situation, at vi kan huske, at der indtraf en eller anden politisk begivenhed, men vi kan ikke erindre, hvornår den præcist indtraf, og hvad de nærmere omstændigheder egentlig var. Ved at forsyne bogen med et ret så detaljeret emne- og personregister er det mit håb, at bogen også kan fungere som et opslagsværk.

De enkelte kapitler er skrevet relativt kort tid efter det enkelte halvårs afslutning. Det har derfor været meget fristende at ændre på de dengang skrevne vurderinger og tolkninger ud fra den viden, vi i dag har om den efterfølgende udvikling. Det har jeg afstået fra. Ved at lade dem stå uændret er det mit håb, at de i sig selv kan være et vidnesbyrd om de stem-